

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΗΤΙΛΑΛΟΙ»

Ι.Μ.Κ.Α.Ω.

Ι.Ν. Αγίων Αποστόλων
Πέτρου και Παύλου
Πεύκης

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΗΓΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΕΩΝΟΥ

Εβδομαδιαία έκδοση Του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης

Νικολάου Πλαστήρα και Πατριάρχου Γρηγορίου Ε'
Τηλ. 2108027738, E-mail : agioi.apostoloi@gmail.com
www.agioiapistoloi.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 2019 Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ

ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ

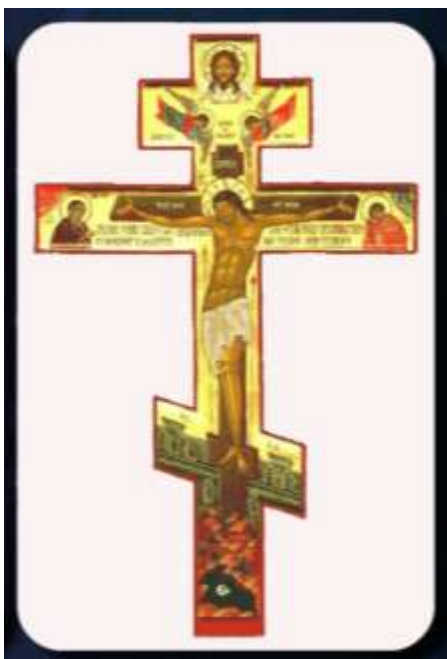
Υπατίου ιερομάρτυρος επισκόπου Γαλτρών,

Ακακίου ομολοῦτου επισκόπου Μελιτίνης

Έτος 12^ο Τεύχος 521

"Κυριακή τῆς Σταυροπροσκυνήσεως"

(π. Αλέξανδρος Σμέμαν - Από τὸ βιβλίο «Εορτολόγιο - Ἐτήσιος Ἐκκλησιαστικὸς Κύκλος»)

Ἀπὸ τὰ παμπάλαια χρόνια, τὸ βράδυ τοῦ Σαββάτου τῆς τρίτης ἐβδομάδος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὁ σταυρὸς μεταφέρεται στὸ κέντρο τοῦ ναοῦ, καὶ ὀλόκληρη ἢ ἀκόλουθη ἐβδομάδα εἶναι γνωστὴ ὡς ἐβδομάδα τοῦ Σταυροῦ. Ξέρουμε πὼς ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ ἀποτελεῖ μία προετοιμασία γιὰ τὴ Μεγάλη Ἑβδομάδα, τότε ποὺ ἡ Ἐκκλησία θὰ ἀνακαλέσει στὴ μνήμη τῆς τὸν πόνο, τὴ σταύρωση καὶ τὸ θάνατο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πάνω στὸ σταυρό. Ἡ προβολὴ τοῦ

σταυροῦ στὴ μέση της Σαρακοστῆς, μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ σκοπὸ τῆς

βαθύτερης καὶ έντατικότερης έκκλησιαστικῆς ζωῆς κατὰ τὴ διάρ-
κεια τῆς Σαρακοστῆς. "Έτσι εἶναι ὁ κατάλληλος τόπος ἐδῶ, γιὰ νὰ
σκεφτοῦμε τὸ ρόλο τοῦ σταυροῦ, αὐτοῦ του σημαντικότετου καὶ
χαρακτηριστικότετου ὄλων τῶν Χριστιανικῶν συμβόλων.

Τὸ σύμβολο αὐτὸ ἔχει δύο στενὰ ἀλληλένδετες σημασίες.
Ἄφενὸς εἶναι ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, αὐτὸ τὸ ἀποφασιστικὸ
ὄργανο μὲ τὸ ὁποῖο ὀλοκληρώθηκε ἡ ἐπίγεια ζωὴ καὶ διακονία τοῦ
Χριστοῦ. Εἶναι ἡ ἱστορία ἐνὸς φοβεροῦ καὶ τρομακτικοῦ μίσους
ένάντια σ' Αὐτὸν ποὺ ὀλόκληρη ἡ διδασκαλία Του ἐπικεντρώθηκε
στὴν έντολὴ τῆς ἀγάπης, καὶ ποὺ ὀλόκληρο τὸ κύρυγμα Του ἦταν
μία κλήση σὲ αὐτοθυσία στὸ ὄνομα τῆς ἀγάπης. Ὁ Πιλάτος, ὁ
Ρωμαῖος κυβερνήτης στὸν ὁποῖο μεταφέρθηκε ὁ Χριστός, ἀφοῦ
Τὸν συνέλαβαν, Τὸν ἐκτύπησαν καὶ Τὸν ἔφτυσαν, λέει, «έν αὐτῷ
οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω» (Ιωάν. 19, 4). Αὐτὸ ὅμως προκάλεσε
ἓνα ἰσχυρότερο ξέσπασμα: «Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν!» φω-
νάζει τὸ πλῆθος.

"Έτσι ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ θέτει ἓνα αἰώνιο πρόβλημα, ποὺ
σκοπεύει στὸ βάθος τῆς συνειδήσεως: γιατί ἡ καλωσύνη ξεσήκω-
σε ὄχι μόνο αντίθεση, ἀλλὰ καὶ μίσος; Γιατί ἡ καλωσύνη σταυρώ-
νεται πάντοτε σ' αὐτόν τὸν κόσμο; Συνήθως ἀποφεύγουμε νὰ δώ-
σουμε ἀπάντηση σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα, ἐπιρρίπτοντας τὴν εὐθύνη
σὲ κάποιον ἄλλο: ἂν ἤμασταν ἐκεῖ, ἂν ἤμουν ἐκεῖ ἐκείνη τὴν
τρομερὴ νύχτα, δὲ θὰ εἶχα συμπεριφερθεῖ ὅπως οἱ ἄλλοι.
Ἄλλοίμονο ὅμως, κάπου βαθιὰ στὴ συνείδησή μας γνωρίζουμε
πὼς αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια. Ξέρουμε πὼς οἱ ἄνθρωποι ποὺ βα-
σάνισαν, σταύρωσαν καὶ μίσησαν τὸν Χριστὸ δὲν ἦταν κάποιου
εἴδους τέρατα, κατεχόμενα ἀπὸ κάποιο ἰδιαίτερο καὶ μοναδικὸ
κακό. "Όχι, ἦταν «ὅπως ὄλοι μας». Ὁ Πιλάτος προσπάθησε ἀκόμη
καὶ νὰ ὑπερασπιστεῖ τὸν Ἰησοῦ, νὰ μεταπείσει τὸ πλῆθος, προ-
σφέρθηκε ἀκόμη καὶ νὰ ἀπελευθερώσει τὸ Χριστὸ ὡς κίνηση
καλῆς θελήσεως, χάριν τῆς ἐορτῆς, ὅταν κι αὐτὸ ἀπέτυχε, στάθηκε
μπροστὰ στὸ πλῆθος καὶ ἔνιψε τὰ χέρια του, δείχνοντας τὴ δια-
φωνία του σ' αὐτὸ τὸ φόνο.

Μὲ λίγες πινελιὲς τὸ εὐαγγέλιο σχεδιάζει τὴν εἰκόνα αὐτοῦ του παθητικοῦ Πιλάτου, τοῦ τρόμου του, τῆς γραφειοκρατικῆς του συνειδήσεως, τῆς δειλῆς του ἀρνήσεως νὰ ἀκολουθήσει τὴ συνείδησή του. Δὲ συμβαίνει ὅμως ἀκριβῶς τὸ ἴδιο στὴ δική μας ζωὴ καὶ στὴ ζωὴ γύρω μας; Δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ πιὸ κοινότυπη, ἡ πιὸ τυπικὴ ἱστορία; Δὲν εἶναι παρῶν συνεχῶς μέσα μᾶς κάποιος Πιλάτος;

Δὲν εἶναι ἀλήθεια πὼς ὅταν ἔρθει ἡ στιγμή νὰ ποῦμε ἓνα ἀποφασιστικὸ, ἀμετάκλητο ὄχι στὸ ψεῦδος, στὴν ἀδικία, στὸ κακὸ καὶ στὸ μίσος, ἐνδίδουμε στὸν πειρασμὸ νὰ «νίψουμε τὰς χεῖρας μας»; Πίσω ἀπὸ τὸν Πιλάτο ἦταν οἱ Ρωμαῖοι στρατιῶτες, οἱ ὁποῖοι ὅμως ὑπερασπιζόμενοι τὸν ἑαυτὸ τους θὰ μπορούσαν νὰ ποῦν: ἐκτελέσαμε ἀπλῶς διαταγές, μᾶς εἶπαν νὰ «ἐξουδετερώσουμε» κάποιον ταραχοποιὸ ποὺ προκαλοῦσε ἀναστάτωση καὶ ἀταξία, γιὰ ποιὸ πράγμα μιλάτε λοιπόν; Πίσω ἀπὸ τὸν Πιλάτο, πίσω ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες ἦταν τὸ πλῆθος, οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι ποὺ ἕξι μέρες πρὶν φώναζαν «Ὡσαννά», καθὼς ὑποδέχονταν θριαμβευτικὰ τὸ Χριστό, κατὰ τὴν εἴσοδό του στὴν Ἱερουσαλήμ, μόνο ποὺ τώρα ἡ κραυγὴ τους ἦταν «Σταύρωσον αὐτόν!» Ἔχουν ὅμως καὶ γι' αὐτὸ μία ἐξήγηση. Δὲν εἶναι οἱ ἡγέτες τους, οἱ διδάσκαλοί τους καὶ οἱ κυβερνήτες τους αὐτοὶ ποὺ τοὺς ἔλεγαν πὼς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ἓνας ἐγκληματίας, ποὺ κατέλυσε τοὺς νόμους καὶ τὶς συνήθειες, καὶ γι' αὐτό, βάσει τοῦ νόμου, «πάντοτε βάσει τοῦ νόμου, πάντοτε σύμφωνα μὲ τὸ ὑπάρχον καταστατικόν», πρέπει νὰ πεθάνει...; Ἔτσι κάθε συμπαίκτης σ' αὐτὸ τὸ τρομακτικὸ γεγονὸς εἶχε δίκαιο «ἀπὸ τὴν πλευρὰ του», ὅλοι δικαιώθηκαν. Ὅλοι μαζὶ ὅμως δολοφόνησαν ἓναν ἄνθρωπο στὸν ὁποῖον «οὐδὲν εὐρέθη αἴτιον». Ἡ πρώτη σημασία τοῦ σταυροῦ συνεπῶς εἶναι ἡ κρίση τοῦ κακοῦ, ἡ μᾶλλον τῆς ψευδοκαλωσύνης αὐτοῦ του κόσμου, μέσα στὸν ὁποῖο πανηγυρίζει αἰώνια τὸ κακόν, καὶ ὁ ὁποῖος προωθεῖ τὸν τρομακτικὸ θρίαμβο τοῦ κακοῦ πάνω στὴ γῆ.

Αὐτὸ μας μεταφέρει στὴ δεύτερη σημασία τοῦ σταυροῦ. Μετὰ τὸ σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ ἀκολουθεῖ ὁ δικός μας σταυρός, γιὰ

τὸν ὁποῖο ὁ Χριστὸς εἶπε, «εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι,... ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν καὶ ἀκολουθείτω μοι» (Λουκ. 9, 23). Αὐτὸ σημαίνει πὼς ἡ ἐπιλογή πού εἶχε νὰ κάνει ὁ καθένας ἐκείνη τῆ νύχτα – ὁ Πιλάτος, οἱ στρατιῶτες, οἱ ἀρχηγοί, τὸ πλῆθος κι ὁ καθένας μέσα στὸ πλῆθος – εἶναι μία ἐπιλογή πού τίθεται συνεχῶς καὶ σὲ καθημερινὴ βάση μπροστὰ μας. Ἐξωτερικά, ἡ ἐπιλογή ἔχει νὰ κάνει μὲ κάτι φαινομενικὰ ἀσήμαντο γιὰ μᾶς, ἢ δευτερεῦον. Γιὰ τὴ συνείδηση ὅμως τίποτε δὲν εἶναι πρῶτο ἢ δεύτερο, ἀλλὰ τὸ καθετὶ μετράται ἂν εἶναι ἀληθινὸ ἢ ψεύτικο, καλὸ ἢ κακό. Τὸ νὰ σηκώνεις λοιπὸν τὸ σταυρὸ σου καθημερινὰ δὲν εἶναι ἀπλῶς τὸ νὰ ἀντέχεις τὰ φορτία καὶ τὶς μέριμνες τῆς ζωῆς, ἀλλὰ πάνω ἀπ' ὅλα τὸ νὰ ζεῖς ἀρμονικὰ μὲ τὴ συνείδησή σου, τὸ νὰ ζεῖς μέσα στὸ φῶς τῆς κρίσεως τῆς συνειδήσεως.

Ἀκόμη καὶ σήμερα, μὲ ὅλο τὸν κόσμον νὰ κοιτάζει, ἓνας ἄνθρωπος στὸν ὁποῖο «οὐδὲν εὐρέθη αἴτιον» μπορεῖ νὰ συλλαμβάνεται, νὰ βασανίζεται, νὰ κτυπιέται, νὰ φυλακίζεται ἢ νὰ ἐξορίζεται. Ὅλα αὐτὰ δὲ «ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ νόμου», χάριν τῆς ὑπακοῆς καὶ πειθαρχίας, ὅλα στὸ ὄνομα τῆς τάξεως, γιὰ τὸ καλὸ ὅλων. Πόσοι Πιλάτοι δὲ νίπτουν τὰ χέρια τους, πόσοι στρατιῶτες δὲ σπεύδουν νὰ ἐκτελέσουν τὶς διαταγές τῆς στρατιωτικῆς ἱεραρχίας, πόσοι ἄνθρωποι ὑπάκουα, δουλόπρεπα δὲν τοὺς χειροκροτοῦν, ἢ τουλάχιστον δὲν κοιτάζουν σιωπηλὰ τὸ κακὸ ποῦ θριαμβεύει; Καθὼς μεταφέρουμε τὸ σταυρὸ, καθὼς τὸν προσκυνοῦμε, καθὼς τὸν ἀσπαζόμαστε, ἄς σκεφτοῦμε τὴ σημασία του. Τί μᾶς λέει, σὲ τί μᾶς καλεῖ; Ἄς θυμηθοῦμε τὸ σταυρὸ ὡς ἐπιλογή ἀπὸ τὴν ὁποία κρέμονται τὰ πάντα στὸν κόσμον, καὶ πού χωρὶς αὐτὸν ὅλα στὸν κόσμον γίνονται θρίαμβος τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ σκότους. Ὁ Χριστὸς εἶπε, «εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον» (Ἰωάν. 9, 39). Σ' αὐτὴ τὴν κρίση, μπροστὰ στὸ δικαστήριον τῆς σταυρωμένης ἀγάπης, τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς καλωσύνης, δικάζεται ὁ καθένας μας.